

Ingen ben i spjældet for frivillige

Distrikterne, amterne og de faste udvalg i SSF er ikke selvstændige foreninger i civilretlig forstand. Det vil sige, at det juridiske ansvar for foreningen ligger hos Forretningsudvalget – ikke hos bestyrelsesmedlemmerne i distrikterne, amterne henholdsvis de faste udvalg. Det fastslår Lasse Rodewald, SSFs generalsekretær, efter at artikler i Flensborg Avis har skabt usikkerhed blandt nogle af SSFs medlemmer. Artiklerne havde fokus på det juridiske ansvar, bestyrelsesmedlemmer har. Baggrunden for den første artikel var, at Tom Petersen, tidligere direktør for Dansk Sundhedstjeneste i Sydslesvig og medlem af tilsynsrådet for Flensborg Avis, tilbød et kursus med overskriften »Velkommen til bestyrelsen. Du står med det ene ben i spjældet«.

Det fik avisen til at påpege be-

styrelsesarbejdets potentielle farer. Efterfølgende talte avisen med en frivillig, der også er aktiv i SSF. Vedkommende havde som medlem af en anden forening prøvet at »blive gjort personligt ansvarlig for foreningens tab«.

Det fremgår i den forbindelse desværre ikke tydeligt, at SSFs bestyrelsesmedlemmer hverken står med det ene ben i spjældet eller gøres personligt ansvarlige for foreningens tab.

De juridiske forhold

- Det er selvfølgelig beklageligt, at de juridiske forhold i SSF ikke tydeliggøres. Særligt lige nu, hvor mange distrikter holder generalforsamlinger, lyder det fra Lasse Rodewald, der fastslår, at kun medlemmer af Forretningsudvalget er juridisk ansvarlige for foreningen.

- Og til medlemmerne af Forret-

ningsudvalget er der selvfølgelig tegnet en ansvarsforsikring, understreger generalsekretæren.

Ingen sager bekendt

Generalsekretæren meddeler desuden, at han ikke er bekendt med sager, hvor bestyrelsesmedlemmer – eller medlemmer af Forretningsudvalget – har haft juridiske problemer på grund af deres frivillige indsats i foreningen.

- Det er dog klart, at man skal være bevidst om, hvad man går ind til, når man siger ja til en bestyrelsespost. Men man skal også være varsom med at skabe frygt og tilbageholdenhed. Tysk lovgivning er faktisk ret beskyttende over for frivillige. Det burde man også nævne, fastslår Lasse Rodewald.

I paragraf 31b i Tysklands Bürgerliches Gesetzbuch (civilret)

står tydeligt, at foreningens medlemmer kun hæfter for eventuelle skader, hvis de har handlet groft uagtsomt eller med forsæt. Jævnført paragraf 31a gælder det også for medlemmer af bestyrelser.

Frivillighedens betydning

SSFs generalsekretær fastslår desuden frivillighedens betydning.

- Mindretallet er grundlagt af frivillige ildsjæle, og vores organisationer er stadig medlemsbårrede demokratiske foreninger. Vi bør derfor bruge mere energi på at værdsætte de frivilliges indsats, og så skal vi drøfte, hvordan vi forbedrer vilkårene for alle dem, der bruger deres energi og hjerteblood på vores fælles sag. På et oplyst, men konstruktivt grundlag.

02 Foredrag om demokratiets tilstand – i Danmark og i Sydslesvig

04 Flensborg Roklub inviterer til filmaften med VM-guldvinder

06 E-sport som fællesskab – når venskaber vokser bag skærmen

08 Personlig fortælling: ”Den, der husker, gør modstand”

UGEN DER KOMMER

5.
SSF: Teatercafé i Sydslesvig: Opera Bingo ved Den Jyske Opera, **Flensborghus**, kl. 19:00
SSF Sørup: Generalforsamling, **Sørup Danske Skole**, kl. 19:00
SSF Vanderup/Jørl: Kreaaften, **Vanderup Danske Skole**, kl. 19:00
6.
SSF: Teatercafé i Sydslesvig: Opera Bingo ved Den Jyske Opera, **Medborgerhuset, Egernførde**, kl. 19:00
AFLYST:Koncert: Ny chefdirigent med besøg fra Berliner Philharmonikerne med solist Jesper Busk Sørensen og Sønderjyllands Symfioniorkester, Duborg-Skolen, Flensborg, kl. 19:00
SSF Gottorp Amt: Nytårsrevy, Slesvighus, kl. 19.30 (**AFLYST**)
SSF Kobbermølle: Vinsmagning, SSF-lokalet på **Kobbermølle Danske Skole**, kl. 19:00
SSF og Foreningen Stammkomitee von 1864: **Oversø-march**, start ved pladsen foran Europa-Univeristät, kl. 9:30
7.
SSF: Teatercafé i Sydslesvig: Opera Bingo ved Den Jyske Opera, (**gratis og uden tilmelding**) **Bredsted Danske Skole**, kl. 15:00
Aktivitetshuset, SSF, DCBIB: Sydslesvigs festival for tråd og garn, **Flensborghus & Aktivitetshuset**, kl. 9:00-17:00
SSF Hanved/Langbjerg: Grønlangkålsspising, **Hanved-Langbjerg Forsamlingshus**, kl. 18:00
SSF Flensborg By og Dansk Centralbibliotek: Go’ mo’ sang, **Flensborg Bibliotek på Trappen**, kl. 9:30
SSW Skovlund og omegn og SSW Landsforbundet: Min-desammenkomst til minde om Karl Otto Meyer, **Forsamlingshuset Skovlund**, kl. 11:00-14:00
8.
SSF: Forestilling: Solitudevej ved OperetteKompagniet, **Stadttheater Flensborg**, kl. 15:00
10.
Seniorklubben Midtangeln: Grønkålspising i Böel i Lindenhof kl. 12:30
SSF Tønning-Garding: Generalforsamling, **Skipperhuset**, kl. 20:00
SSF Sild: Generalforsamling, **Kejtum**, kl. 18:30
Lyksborg Kvindeforening: Spilleeftermiddag, **Lyksborg Danske Skole**, kl. 15:30
SSF Gettorp: Ekstraordinært medlemsmøde, Hotel Stadt Hamburg, Gettorp, kl. 18:00
Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, kl. 14.30
SSW Tønning: Generalforsamling, **Skipperhuset**, kl. 18:30
SSW Sild: Generalforsamling, **Kejtum-Hallen**, kl. 18:30
11.
SSF Nord :Generalforsamling, **Tønnsenhuset**, kl. 18:45, spisning kl. 18:00
SSF Frederiksstad: Generalforsamling, **Paludanushuset**, kl.19:00
Lyksborg Seniorklub: Foredrag ved Svend Kohrt om rejsen til Patagonien, **Lyksborg Danske Kirke**, kl. 15:00
Kvinder i Sydslesvig / afd. Flensborg **AFLYSER** Hygge-aftenen med „Tag-selv-bord“ på Dansk Centralbibliotek kl. 1700
12.
SSF & SdU: Jazz på Flensborghus med Bremer/Mc Coy, **Flensborghus**, kl. 20:00
SSF og SSW Store Solt: Generalforsamling, **Møllebro Forsamlingshus**, kl. 17:00
SSF Husby: Generalforsamling, **Husby Danske Skole**, kl. 18:30
Harreslev Kvindeforening: Hyggeaften, **Kirkens konfirmandstue**, kl. 19:00
SSF Gottorp Amt: Biografaften ”Rejseholdet – Det første mord”, **Slesvighus**, lille sal, kl. 19.30, tilmelding til Gottorp Amt

Det danske demokratis tilstand

Hvordan ville det se ud, hvis man lavede en magtudredning i Sydslesvig? Det vil sige en videnskabeligt funderet analyse af demokratiets tilstand i det danske mindretal. Det spurgte David Hopmann om, da han tirsdag aften holdt foredrag på Centralbiblioteket i Flensborg. SSW og biblioteket havde inviteret David Hopmann, der er professor i journalistik ved Syddansk Universitets Institut for Statskundskab. Hopmann er med i den aktuelle magtudredning i Danmark, hvis formål er at ”etablere et videnskabs-baseret grundlag for den politiske samtale blandt borgere og beslutningstagere om, hvordan vi kan sikre levedygtigheden og legitimiteten af det danske demokrati”. Sagt med andre ord skal den belyse det danske demokratis tilstand, og den sydslesvigske professor David Hopmann er med til at foretage den videnskabelige analyse, hvilket han fortalte om tirsdag aften.

Demokrati under pres
Magtudredningen giver på den måde en analyse af den aktuelle udvikling i demokratiet. Her afgrænsede Hopmann, at han i den forbindelse primært ser på udfordringerne frem for de positive sider, som også er der. Samtidig er der dog også en del potentielle udfordringer at pege på. Inden han startede på det, gav han nogle bud på, hvad et fungerende demokrati i grunden er.

En af de modeller, han arbejder med, bygger kort fortalt på tre grundlæggende søjler: borgernes myndiggørelse, demokratisk viljedannelse og kollektiv beslutningstagning. Hopmann gennemgik de enkelte punkter og kom i den forbindelse ind på, hvad der bekymrer forskerne.

Konsekvenser for demokratiet
Under oplægget forklarede David Hopmann, hvordan for eksempel ens kulturelle baggrund, stigende uligheder i indkomster og forskelle mellem land og by har indflydelse på, i hvor høj grad man føler sig som medborger.

- Mange føler sig hægtet af, hvilket kan gøre det sværere at skabe følelsen af fællesskab, fastslog David Hopmann.

Tillid til politik
På samme måde har tilliden – henholdsvis mistilliden – til samfundet og politiske processer indflydelse på demokratiets tilstand. Grundlæggende peger videnskabelige undersøgelser på, at mistilliden i Danmark ikke er stor eller voksende. Til gengæld viser det sig, at graden af mistillid er vokset blandt mindre grupper. Disse grupper formår dog at skabe stor opmærksomhed, og derigennem stiger risikoen for polarisering. Samtidig er deltagelsen i civilsamfundet og politik nedadgående. Det skyldes blandt andet professionalisering af foreninger og partier. Således er medlemsdemokratiet presset.

Sidst, men ikke mindst, pegede forskeren på at viljedannelsen er presset på grund af det meget fragmenterede mediebillede. I dag er såkaldte sociale medier tit den foretrukne nyhedskanal. Deres algoritmer bidrager til at skabe et indtryk af et konfliktfyldt samfund. I kombination med professionelle kommunikationsfolks indflydelse på nyhedsstrømmen, sker der en skævvridning af de stemmer, der høres i debatter. Dertil kommer spørgsmålet om, hvorvidt Danmark stadig er i stand til at træffe kollektive beslutninger.

De næste tre år
Magtudredningen fortsætter endnu i tre år, og David Hopmann forklarede i sit oplæg, hvad der i den kommende proces er fokus på. Det vil især handle om at analysere, hvor alvorligt problemet er, hvilke handlerum samfundet har, og hvordan demokratiets opgaver løses i det 21. århundredes virkelighed.

Sydslesvigs demokrati
Som afslutning på sit oplæg spurgte David Hopmann, hvordan mon en magtudredning i Sydslesvig ville se ud. Hvad ville analysen pege på, hvis man skulle sætte demokratiet i mindretallet op i de tre søjler? Det vil sige borgernes myndiggørelse, demokratisk viljedannelse og kollektiv beslutningstagning. Er Sydslesvig som helhed et demokratisk fællesskab?

REFLEKSION

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensborg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Gudstjenester

Fredag, 6. februar 2026
Rendsborg kl. 17 *familiegudstjeneste med spaghetti og spil*

Søndag seksagesima | 8. februar 2026 | Mark. 4,26-32
Aventoft kl. 10 Pihl
Egernførde kl. 10 Hultberg
FL Ansgar Kirke kl. 10 Böll
FL Helligåndskirken kl. 10 Gade
FL Sct. Hans **se Sct. Jørgen**
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
Frederiksstad kl. 14:30 Sørensen
Garding kl. 9:30 Hammer
Harreslev kl. 11:30 Böll
Læk kl. 10 Sloth

Lyksborg kl. 10 Thun
Ravnkær kl. 14 Jacobsen
Rendsborg kl. 11:30 Brask *med kirkekaffe*
Slv. Ansgar kl. 10
Sønder Brarup kl. 10 Mogensen
Store Vi kl. 14 Skou
Vanderup kl. 11 Jacobsen
Vesterland kl. 10:30 Rasmussen

Mandag, 9. februar 2026
Bredsted / FDF-hytten kl. 16 Sloth *udendørs*

Onsdag, 11. februar 2026
Læk kl. 17 Pihl *spaghettigudstjeneste*

Se også www.kirken.de/gudstjeneste

Opera Bingo i Bredsted

Den 7. februar kan man opleve Den Jyske Opera med Opera Bingo på Bredsted Danske Skole. Denne forestilling er gratis. Til Opera Bingo smelter operasang, musik, bingoplader, glitter, gimmicks, store arier og skæve præmier fra scenekanten sammen til en festlig aften ude i byen. Opera Bingo er en opera-bingo-koncert, hvor sangere fra

Den Jyske Opera leverer præmierne, og vært og performer Jacob Næslund deler rundhåndet ud af både røverhistorier og sidepræmier. Man kan f.eks. vinde en stående applaus, dén rekvisit fra Den Jyske Operas forestilling, som man altid har manglet derhjemme eller måske en billet til en af Den Jyske Operas kommende forestillinger?

Det er for alle, uanset om man kender til opera eller ej! Det er gratis og kræver ingen tilmelding.

Sammenfatning

Lørdag den 07.02. kl. 15:00 vises Teatercafé i Sydslesvig med Den Jyske Opera, Opera Bingo, på Bredsted Danske Skole. Arrangør er Sydslesvigsk Forening (SSF).

Stor interesse blandt SdUs nye ungdomsledere

I fredags mødte 15 unge mennesker op på Aktivitetshuset i Flensborg for at høre mere om arbejdet som ungdomsleder i SdU og om organisationens to store lejre, Sommerlejr og Fantasylejr.

Et indblik i arbejdet

Formålet med mødet var at samle unge, som har lyst til at engagere sig i det danske mindretals ungdomsarbejde og gøre en forskel for børn og unge i Sydslesvig. Deltagerne blev introduceret til, hvad det indebærer at være ungdomsleder, og hvilke opgaver og ansvar der følger med på lejrene. Aftenen bød blandt andet på oplæg fra erfarne ungdomsledere, som delte personlige fortællinger fra lejrtilværelsen og gav de

nye deltagere et realistisk billede af, hvad man kan forvente – både af arbejdet og af de mange oplevelser, der følger med.

En forsmag på fællesskabet

Ud over information og oplæg var der også sat god tid af til at styrke fællesskabet blandt de unge. Med pizza, slik samt lege og spil blev der skabt en uformel ramme, hvor deltagerne kunne lære hinanden at kende og mærke det stærke sammenhold, som kendetegner ungdomslederteamet i SdU. Interessen var tydelig, og langt de fleste deltagere har allerede meldt sig som ungeledere til de kommende lejre. Dermed er der allerede god energi og opbakning til dette års kommende lejre.

Farvel til Rejsekort: Endelig udfasning i maj

Det fysiske Rejsekort, som i mange år har været en fast del af den offentlige transport i Danmark, udfases nu gradvist. Udfasningen blev indledt i 2024 i forbindelse med lanceringen af den nye Rejsekort-app og

forventes afsluttet i maj 2026, hvor det traditionelle plastikkort ikke længere kan benyttes. Det kan få betydning for sydslesvigere, der fortsat har et Rejsekort og bruger det i forbindelse med ophold og rejser i Dan-

mark. Nedenfor står at, der skal vides om lukning af Rejsekort, refundering af restbeløb og de nye digitale løsninger.

Rejsekort Personligt

Den nemmeste løsning foreligger, hvis man har et personligt Rejsekort og en NemKonto i Danmark. I dette tilfælde vil eventuelle tilbagebetalinger af restsaldo blive overført til ens konto senest to måneder efter den endelige udfasning af Rejsekort.

Man kan også vælge selv at lukke sit Rejsekort via selvbetjeningen. Vælger man denne løsning, får man dog kun det beløb tilbage, der står på kortet – ikke restkortprisen for selve kortet. Har man stadig en tank-op-aftale, kan den ligeledes opsiges via selvbetjeningen. Har man et personligt Rejsekort, men ingen dansk konto – for eksempel fordi man er flyttet tilbage til Sydslesvig – vil de ansvarlige myndigheder kontakte én via mail eller på anden vis, så restsaldoen kan udbetales.

Rejsekort Anonymt

Et anonymt Rejsekort er hverken tilknyttet et CPR-nummer eller en konto, og penge kan derfor ikke overføres automatisk. I stedet kan man lukke sit anonyme Rejsekort på udvalgte salgssteder, som findes på

www.rejsekort.dk/salgssteder. Her kan man få pengene udbetalt kontant eller overført til et betalingskort – kortet behøver ikke at være dansk.

Alternativt kan man kontakte Rejsekort undecenter på +45 70 11 33 33 og få tilsendt en lukkeformular via mail.

Nye digitale løsninger

Den nye løsning til brug af offentlig transport i Danmark kommer i form af to apps: Rejsekort-appen og Rejsebillet-appen. Rejsekort-appen fungerer som det klassiske Rejsekort, hvor man checker ind og ud og betaler efter rejsen, mens Rejsebillet-appen bruges til at købe en billet på forhånd, som er gyldig i et bestemt tidsrum eller område. Det er ikke nødvendigt at have MitID for at bruge hverken Rejsekort-appen eller Rejsebillet-appen. Det skal nævnes, at den nye rejsekortapp har været under nøje undersøgelse fra Datatilsynet. Allerede kort efter appens lancering i april 2024, påbegyndte Datatilsynet en undersøgelse af appens indsamling og opbevaring af personoplysninger. Det handler størstendels om Rejsekort-appens brug af lokationsdata ved digital billettering. Hovedspørgsmålet er, om indsamlingen rækker ud over, hvad der er nødvendigt efter

dataminimeringsprincippet, og om løsningen lever op til kravet om databeskyttelse gennem design. En endelig afgørelse forventes først efter sommer.

Basiskort som alternativ

For dem, der ikke har en smartphone, er utrygge ved at bruge apps eller ønsker at rejse 100 % anonymt, lanceres der også et nyt fysisk alternativ: Basiskortet. Basiskortet bruges, ligesom Rejsekort, til at checke ind og ud, hver gang man stiger på, skifter eller står af offentlig transport.

Der er dog kun én type checkpunkt: de nye gule checkpunkter, som både bruges til ind- og udcheckning. Basiskortet skal ikke tankes op. I stedet samles betalingerne og trækkes dagligt fra det betalingskort, man har tilknyttet sit Basiskort. Kvitteringer sendes ligeledes dagligt via mail.

Flere informationer om udfasningen af Rejsekort og de nye løsninger kan findes på www.rejsekort.dk eller via QR-koden.

TRANSPORT

(Foto: Wikimedia Commons)

Flensborg Roklub inviterer til filmaften med VM-guldvinder

Onsdag den 4. marts kl. 18.00 inviterer Flensborg Roklub til en ganske særlig filmaften i klubhuset, hvor dokumentarfilmen Copa 71 vises på storskærm. Filmen introduceres af tidligere VM-guldvinder Birte Kjems, som tager publikum med tilbage til sommeren 1971, hvor de danske fodboldkvinder skrev historie.

Om filmen

I sensommeren 1971 rejste de danske fodboldkvinder hjem fra VM i Mexico med guldmedaljer om halsen og VM-pokalen højt løftet over deres hoveder. Det var en formidabel præstation, der det år fandt sted på Azteka Stadion i Mexico City. 115.000 tilskuere var mødt op for at se finalen mellem Danmark og Mexico, men efter turneringen

blev projektørerne i bogstavelig forstand slukket. Det blev til et klart nej tak til kvindefodbold, for hverken de nationale eller det internationale fodboldforbund (FIFA) var parate til at byde fodboldkvinder velkommen på banerne. Hele turneringen blev tiet ihjel efter devisen: Hvis vi ikke taler om det, forsvinder det nok, men sådan skulle det ikke gå. De to englændere, Rachel Ramsay og James Erskine besluttede sig for at grave hele historien frem, og det er der kommet en dokumentarfilm ud af – Copa 71.

Spændende fortællinger

Filmen havde premiere i 2023 og en af de seje danske fodboldkvinder der er med i den, er Birte Kjems. Dengang stod hun på mål for landsholdet, og

Foto: tv2.dk/privat

TIDSREJSE

i dag er Birte medlem af Flensborg Roklub. Dokumentarfilmen om det uofficielle verdensmesterskab i kvindefodbold er på engelsk, fransk, spansk og italiensk og med danske undertekster. Arrangementet er uden tilmelding og åbent for alle, og naturligvis står Birte parat til at besvare spørgsmål.

Foto: tv2.dk/CPHDO

SSW generalforsamlinger på Sild og i Tønning

SSW på Sild og i Tønning inviterer til deres generalforsamlinger. De holdes begge den 10. februar. På Sild holdes arrangementet i klublokalet i Kejtumhallen. Det

starter klokken 18:30, og efter SSWs generalforsamling, holdes SSFs generalforsamling. I pausen serveres en bid mad. I Tønning starter generalforsamlingen ligeledes kl. 18:30.

Her holdes den i Skipperhuset. Som på Sild serveres der en bid mad i pausen og efter pausen fortsætter arrangementet med SSFs generalforsamling.

Kirkelig besøg i Borgerforeningen

Da den nye provst i Sydslesvig blev indsat sidste år af biskoppen i Helligåndskirken, var der efterfølgende kaffe i Kongesalen på Restaurant Borgerforeningen. Allerede der blev Charlotte Thea Gade budt velkommen og inviteret til en hyggelig aften i Borgerforeningen, som bliver onsdag den 18. februar kl. 18.30. Her kan foreningens medlemmer - og gæster - høre lidt om, hvordan det har været at flytte til Sydslesvig, mødet med mindretallet og de mange gøremål i det daglige og hvad der er af tanker og meget

mere, der er som altid lagt op til en uformel aften, og ikke mindst dialog med foreningens medlemmer.

(Foto: kirken.de)

18. FEBRUAR

Aftenens program

Der startes med sang og stegt svinekød, årstidens grøntsager osv., og interesserede kan også modtage invitation direkte via e-mail boettinger@borgerforeningen-flensborg.de eller se mere på hjemmesiden www.borgerforeningen-flensborg.de. Der er tilmeldingsfrist 13. februar og til den tid har foreningen også hele forårsprogrammet på plads og ser frem til også at være med til Friluftsmødet i Flensborg, hvor man kan møde foreningen på årsmødepladsen.

Larsen i Schweizerhalle

9. MAJ

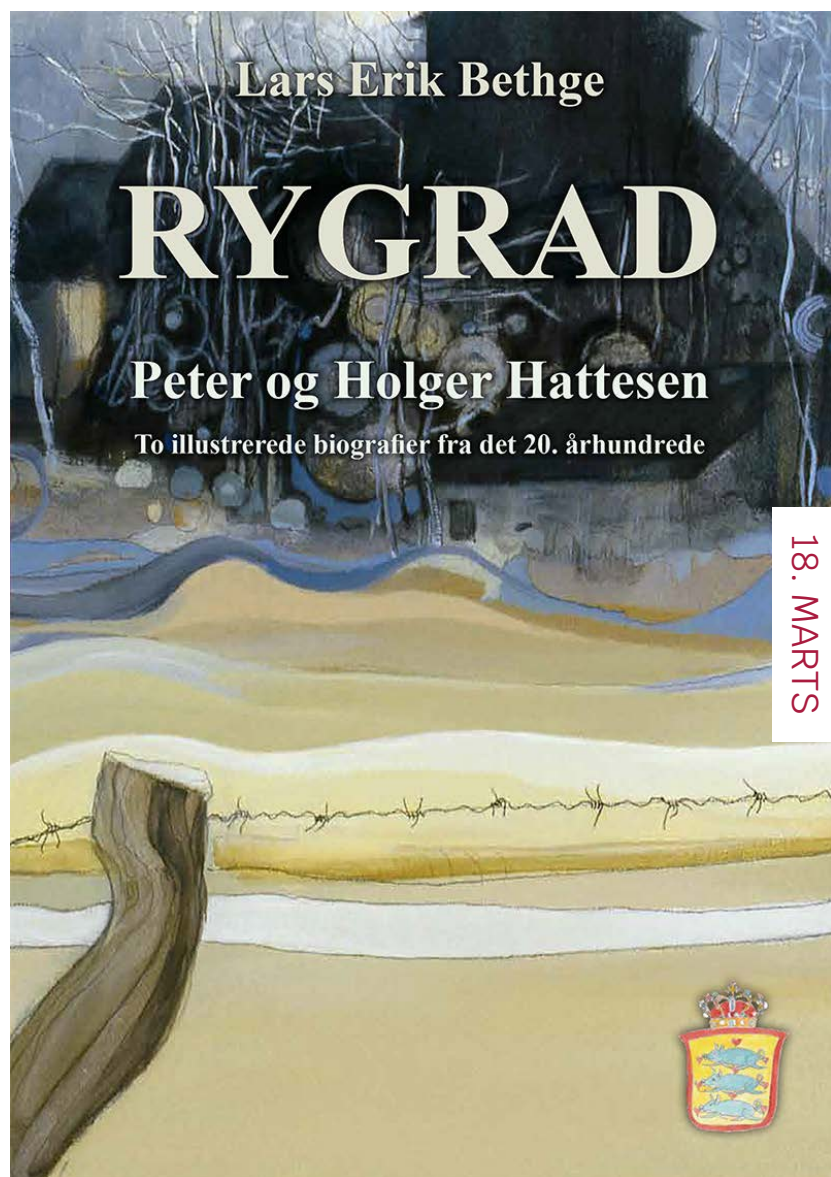
Lørdag den 9. maj spiller bandet René og Værsgo gamle Kim-Larsen- og Gasolinnumre i Schweizerhalle i Tønder. SSF Sydvest arrangerer fælles billetkøb og kørsel til arrangementet. Tilmelding til sekretariatet på 048412612 eller sydvest@syfo.de senest 15. april – dog kun så længe, der stadig kan fås billetter.

Kan der fyldes en bus, gøres det, kan der kun fyldes en kleinbus, køres der med den. Koncerten begynder klokken 20:30. Det vil – omtrent – sige afgang fra Tønning eller Fredriksstad 18:30 og fra Bredsted 19:30. Mere præcise tider og oplysning om pris tilgår medlemmerne direkte.

Bogpræsentation for 60+medlemmer

Den 18. marts, klokken 14:00 byder SSF Amt Sydvest sine seniormedlemmer på en spændende bogpræsentation. Denne gang foregår det på kunstcentret Mikkkelberg ved Hatsted. Det er museumsleder Lars Erik Bethge fra Danevirke, der vil fortælle om sin bog "Rygrad", der udkom i 2019. Bogen handler om Peter og Holger Hattesen, far og søn.

De var begge kunstnere, begge dansksindede sydslesvigere og de var begge lidt af en torn i øjet på det politiske establishment. Efter præsentationen er der kaffe og kage, og amtet tilbyder naturligvis transport fra Tønning, Frederiksstad, Husum og Bredsted. Nærmere om tider tilgår medlemmerne pr. post eller mail i løbet af februar.

Lars Erik Bethge

RYGRAD

Peter og Holger Hattesen

To illustrerede biografier fra det 20. århundrede

18. MARTS

Rapport fra Skamlingsbankekonferencen nu tilgængelig

Den 1. november 2025 samlede Grænseforeningen Kreds 20 en lang række aktører fra det danske mindretal og Grænseforeningens lokalforeninger til Skamlingsbankekonferencen. Med afsæt i emnet "Mindretal og fællesskab" blev der i løbet af to paneldebatter sat fokus på, hvordan dialog og samarbejde i grænselandet kan styrkes. Konferencen resulterede i en række forslag og perspektiver, som nu er samlet i en trykt rapport.

Den kan fra den 7. februar afhentes i Flensborghus' reception, på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og i Grænseforeningens sekretariat i København. Derudover vil den være tilgængelig til Grænseforeningens medlemmer ved kom-

mende lokalforeningsmøder og ved Sendemandsmødet i april. Sidst, men ikke mindst, kan rapporten hentes digitalt via nedenstående QR-kode. Grænseforeningen Kreds 20 opfordrer til, at rapporten og debatterne bruges aktivt i det lokale arbejde – og ser frem til et tættere samarbejde mellem foreninger, distrikter og organisationer.

DIALOG

En vellykket SportsBar

SJOVT

Fredag aften var 35 deltagere mødt op til årets første sportsbar og de var klar til at dyste, hygge og nyde starten på weekenden.

Baren stod klar med drinks, snacks og musik, og der var bygget op til både tæppecurling og cornhole. Også denne

gang var dart og billard en eftertragtet aktivitet. Spiludvalget tilføjede underholdning til aftenen og det blev tydeligt, at deltagerne nød de forskellige udfordringer imens de hyggede med venner og kollegaer. Som altid var aftenen en super god start på weekenden.

Sved, fællesskab og gensynsglæde ved fitness-workshops i Idrætshallen

I lørdags dannede Idrætshallen rammen om to energifyldte fitness-workshops, hvor 14 deltagere – udelukkende kvinder – mødte op til to timers effektiv træning med både Resistance band og full body workouts.

Energisk formiddag

Den første workshop, Resistance band, blev ledt af Sally Flindt Hansen, tidligere danseinstruktør ved DAN. Hendes deltagelse vakte stor gensynsglæde blandt flere af deltagerne. Træningen bestod af en række øvelser med elastikker, som både styrkede musklerne og gav pulsen et løft. Herefter stod Viktoria Stange

for dagens full body workout. Med en energisk og motiverende tilgang sørgede hun for, at deltagerne fik sved på panden og arbejdet hele kroppen igennem. Stemningen i hallen var præget af engagement, grin og godt fællesskab, og de fremmødte gik derfra både trætte og tilfredse.

Næste workshop

Allerede den 28. februar fortsætter træningsrækken med en ny workshop, hvor programmet står på jumping fitness og yin-yoga. Tilmelding sker via linket www.dgi.dk/arrangementer/202614554002

AKTIV

Rejseglæde i Ugle Herred

Der blev både hygget, lyttet og drømt sig langt væk, da SSF Jaruplund og Ugle Herreds danske Menighed den 3. februar inviterede til hyggeeftermiddag i menighedslokalet. Her fortalte Birte og Svend Kohrt om deres eventyrlige rejse til Sydamerika, mens deltagerne nød kaffe og fastelavnsboller.

- Når vi forbereder sådan et foredrag, er det som at genopleve rejsen én gang til - så tak for invitationen, indledte Svend Kohrt, inden han og Birte tog publikum med på en rundrejse gennem de såkaldte ABC-lande: Argentina, Brasilien og Chile.

amerikanske dyreliv. Særligt mindeværdigt var et heldigt møde med et bæltedyr, farverige sommerfugle og et helt hav af pingviner på den såkaldte Pingvinø.

Kontraster i Rio

Turen gik også til Rio de Janeiro, hvor klassiske seværdigheder som Sukkertoppen og Kristusfiguren blev besøgt og den ene eller anden caipirinha blev smagt. Men rejsen bød også på et andet og mere alvorligt indblik, da gruppen besøgte en af byens favelas – de tætbefolkede og fattige områder, som ofte er

styret af lokale klaner. En oplevelse, parret beskrev som både spændende og skræmmende.

Et liv med rejselyst

Gennem flotte billeder, sjove anekdoter og levende fortællinger gav Svend og Birte et spændende indblik i deres tre uger lange rejse. Og det er langt fra den første, de to har været på: Blandt andet Nepal, Albanien, Marokko og Cambodja er allerede krydset af listen, og det eneste kontinent, der stadig mangler, er Antarktis. Men det kan jo stadig nås. Som tak for foredraget modtog de et par glas lokal honning fra biavler Sven Ledowsky fra Wedding. En gave der vakte særlig glæde hos Svend, som selv har været biavler.

Næste hyggeaften i menighedslokalet er også allerede i kalenderen: Den 7. april kommer tidligere formand for Jaruplund Højskole, Dieter Küssner, og holder oplæg. Yderligere information følger.

Natur der tager pusten

Rejsen fandt sted i januar 2023 og begyndte i Sydamerikas sydspids. Her var det især den storslåede natur, der havde tiltrukket parret. Nationalparken Torres del Paine i Chile med sine dramatiske, tårnhøje bjerge havde længe stået øverst på Svends ønskeliste. Trods brændende varme gennemførte han og Birte den krævende opstigning og blev belønnet med en spektakulær udsigt. Turen bød også på besøg ved den enorme Perito Moreno-gletsjer og de brusende Iguazú-vandfald på grænsen mellem Argentina og Brasilien der var et af Birtes store rejseønsker.

- Det er natur, der virkelig tager pusten fra én, som parret beskrev det.

Undervejs fik deltagerne også mulighed for at opleve det syd-

SYDAMERIKA

E-sport som fællesskab – når venskaber vokser bag skærmen

E-sport vækker stadig delte holdninger hos mange. For nogle forbindes det med voldelige spil og unge, der sidder alene foran en skærm. Men virkeligheden ser anderledes ud for en gruppe unge på Duborg-Skolen, hvor e-sport i dag først og fremmest handler om fællesskab, venskab og det at høre til.

Et mødested

Hver onsdag mødes en fast gruppe unge overbygnings-elever til e-sport. Træningen begynder aldrig med spil, men med noget helt grundlæggende: mad og samtale. Efter en lang skoledag handler det om at få blodsukkeret op og lande i fællesskabet. Det er her, dagen vendes, og små og store hverdagsproblemer kan deles, før computerne tændes. For mange af de unge er netop denne ramme afgørende – et trygt sted, hvor man bliver mødt, set og taget alvorligt.

Fællesskab vinder kampe

Når spillet går i gang, foregår det i et tempo, hvor alle kan være med. Nogle dage er der planlagte aktiviteter, andre dage spiller holdet bare sammen online mod andre. I turneringsperioder mødes holdet hver

onsdag klokken 16 for at spille kampe mod andre klubber i Danmark gennem Esportligaen.dk. I efteråret 2025 resulterede det i en førsteplads i efterårsturneringen i Counter-Strike for unge – en fælles sejr, der blev fejret som et resultat af samarbejde og sammenhold snarere end individuelle præstationer. For træneren Kim, som har drevet e-sport på Duborg-Skolen i fem år, er resultater dog aldrig målet i sig selv. Hans fokus ligger på gruppedynamik og fællesskab. – Det vigtigste er, at de unge oplever, at de er en del af noget større, og at de lærer at stå sammen – også når det ikke går deres vej, forklarer han. Flere af de unge fortæller, at netop den tilgang har skabt en tryk og nærværende stemning, hvor man tør være sig selv, og hvor der altid er nogen, der lytter.

Venskab uden for sporten

De unge oplever e-sporten som et sted, der giver glæde og noget at se frem til hver uge. Det er et fællesskab, hvor man både vinder og taber sammen, og hvor nederlag ikke føles så tunge, fordi man deler dem som et hold. For nogle har det også været en indgang til nye venskaber, som rækker ud over skolen og spillet. Flere af de unge ser

FÆLLESSKAB

i dag hinanden i fritiden og har været på ture sammen – blandt andet på LAN-weekender. To gange om året tager holdet på LAN-tur, hvor de tilbringer en hel weekend sammen. Senest gik turen til Odense, hvor dagene bød på fælles madlavning, lange nætter, grin og samvær. Her blev fællesskabet for alvor styrket, og relationerne fik lov til at vokse uden for hverdagens faste rammer. For de unge beskrives disse ture som højdepunkter, hvor man lærer hinanden bedre at kende og oplever, at e-sport i høj grad minder om andre holdsports-

grene. – Når jeg går til esport efter skole, er det ikke bare for at spille computer. Det er for at møde det kollektive fællesskab, hvor vi snakker om hverdagens problemer men også bare hygger, forklarer Tobias. For mange af deltagerne handler e-sport derfor ikke kun om at spille computer. Det er et sted, hvor man kan tale om hverdagen, få støtte og opleve at være en del af et fællesskab. Selvom niveauet og erfaringen varierer fra spiller til spiller, formår gruppen altid at spille sammen og have det sjovt. Netop den rummelighed er med til at sikre, at

alle føler sig velkomne.

Kommet for at blive

Efter fem år med e-sport på Duborg-Skolen står én ting klart: Når e-sporten rammesættes med fokus på relationer og fællesskab, bliver den et stærkt socialt tilbud. Her er skærmen ikke en barriere, men et samlingspunkt. Et sted, hvor unge mødes på lige fod, opbygger venskaber og lærer, hvad det vil sige at være en del af et hold.

Video om to af grænselandets mindretal

Hvorfor er der et dansk mindretal i Tyskland og et tysk mindretal i Danmark? Det spørger Matthias Schwarzer om i en YouTube-video, han netop har udgivet. Videoen er på tysk, for Matthias Schwarzer er digitalredaktør hos RedaktionsNetzwerk Deutschland (RND) samt rejsejournalist på YouTube. Her har han en kanal, der blander rejser og vidensformidling. I den forbindelse har han tit fokus på historie, hvilket åbenbart rammer et forholdsvis stort publikum. Matthias Schwarzers kanal har p.t. 162.000 abonnenter, og siden fredag kan de – og alle andre på YouTube – lære noget om to af

grænselandets mindretal. Matthias Schwarzer har nemlig været på besøg i grænselandet, hvor han mødte en række repræsentanter fra det tyske mindretal i Nordslesvig og fra det danske mindretal i Sydslesvig. Det er Gottorp Amts formand Tanja Bethge og Flensborg Bys formand Kristina Sukatus samt SSF-formand Gitte Hougaard-Werner. På sydslesvigsk side taler han ligeledes med SSF-generalsekretær Lasse Rodewald og Sønderjysk Arbejderforenings formand Ulf Born. På nordslesvigsk side har den tyske redaktør talt med Gwyn Nissen, chefredaktør på Der Nordschleswiger, og Sally

Flindt-Hansen fra BDN. Desuden bidrager de to museumsledere Lars Erik Bethge, Danevirke Museum, og Hauke Grella, Museum Nordschleswig.

Indhold

I videoen spørger Matthias Schwarzer ind til, hvordan det er at leve som del af et af de to mindretal, og om forskellene mellem mindretallene henholdsvis flertalsbefolkningerne. Desuden gives der et svar på, hvorfor der overhovedet er de to mindretal – samt hvad der optager mindretallene i dag. Således kan videoen fungere som orientering for alle, der mangler et første indblik i mindretallene. Forudsat at man magter det tyske sprog. Videoen kan ses her: www.youtube.com/watch?v=KV8d-HZ9b3Rg Scan QR-koden for at nå hurtigt til videoen:

Save the date: Sæl på banken

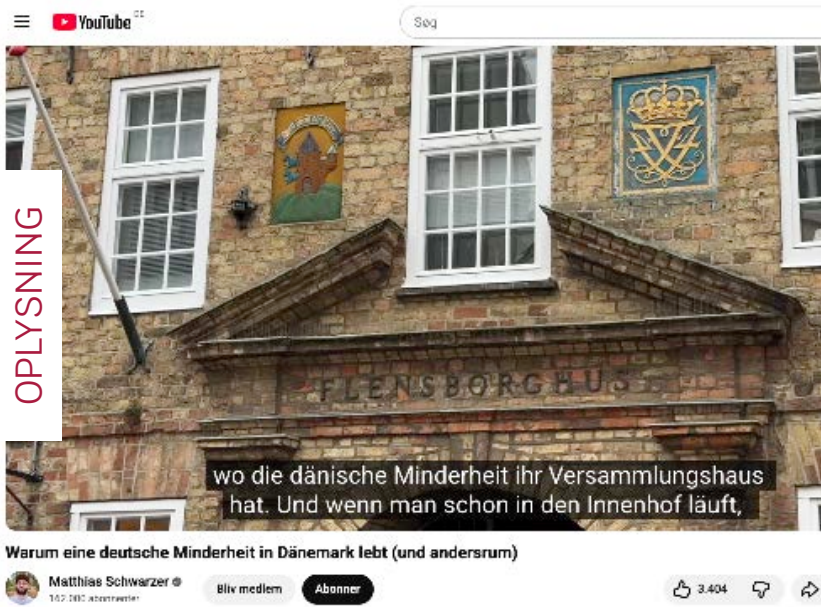
SSF Sydvest følger sidste års marsvine-succes op med en safari, hvor de sejler ud og hilser på Vadehavets sæler. Turen finder først sted den 19. september, men allerede nu kan det være smart, at markere datoen i kalenderen. På bankerne ud for Rømø holder både spættet sæl og gråsæl rast, slikker solskin og fordøjer de fisk, de har ædt. Gråsælen – på tysk Kegelrobbe – er

den største af de to. Hannerne kan blive over tre meter lange. Den er således Danmarks største rovdyr. Den spættede sæl er noget mindre, men dog betragteligt større end de fleste marsvin. Den kan blive over to meter lang. Ud over at spotte sæler, skraber vi også nogle bunddyr op for at se, hvad havbunden gemmer af spændende skaldyr. Flere informationer følger.

19. SEPTEMBER

Foto: Wikimedia

OPLYSNING

Generalforsamling i nyt forsamlingshus

Generalforsamlingen, der torsdag den 29. januar, blev afholdt i distriktet SSF Hatlund/Langballe var en særlig historisk begivenhed. Distriktet havde slut december fået overrakt nøglen til "Hatlundhus", den tidligere pedelbygning, der netop er blevet omdannet til forsamlingshus.

Der har igennem de sidste mange år været en stor vækst både i daginstitution, skole og forening, SSF har over 300 medlemmer, og derfor har ønsket om bedre vilkår for foreningen længe været et emne. Hele projektet blev gennemført i rekordfart, da byggeriet gik i gang i maj. Der lød derfor en

stor tak til SSF for det hurtige arbejde, men også en stor tak til formand og næstformand for deres arbejde i den forbindelse. Selve indvielsen af lokalet finder sted til foråret.

Amtskonsulent Marike Hoop var mødeleder og Generalsekretær Lasse Rodewald og FU medlemmet Kirsten Futtrup, deltog på denne særlige aften. Midt på året havde der været en rotation i bestyrelsen, da den tidligere forkvinde Annika Zander valgte at trække sig. Lena Christiansen blev derfor bekræftet som forkvinde og Klaus Andersen, som næstformand. Kerstin Ahrens varetager fortsat kassen. Der kom en ekstra bisidder til, da forsamlingen valgte Martin Peinemann. Bestyrelsen ser frem til alle de mange ting, der vil komme til at foregå i de fine lokaler.

Tre sølvnlåle i Sct.Jørgen-Mørvig

I SSF-Flensborg By er generalforsamlings-sæsonen begyndt og det var distriktet Sct. Jørgen/Mørvig der startede perlerækken i sidste uge.

Aftenen blev indledt med et solidt måltid af Kong Fiddes Livret – en ret der som navnet siger, henviser til Danmarks meget afholdte Kong Frederik IX. Mens det var Prinsgemal Henrik som bragte det fine franske køkken med ind i Kongefamilien, holdt hans svigerfar "Sømandskonngen" mere af det jævne. Den gamle Konge kunne med stor fornøjelse finde på at spise hakkebøf fra Hærens feltrationer eller godt dansk smørrebrød. Efter spisningen, tog H.C. Davidsen over for at fortælle om sin bog "Forelsket i Flensborg". Generalforsamlingen bød på en fyldig beretning om livets gang i det store distrikt på Flensborgs østside. Udflugter til Danmark er yndet men også i Flensborg tager man rundt under mottoet "Kend din by". En årsmødeaften og et større årsmødearrangement for familier, sammen med alle andre aktører på Østsiden kan med rette betegnes som højdepunkter. Også adventsfester laves der to af, med hver sin

målgruppe. Efter formand Lars Nielsen, kom kasserer Margit Jansen med lidt "talgymnastik" – distriktets regnskab, som ifølge revisorerne ikke var noget at komme efter.

Men aftenens højdepunkt var helt klart tre sølvnlåle, som blev givet til næstformand Finn Egeris Petersen, bisidderne Kirsten Wolfram og Frieda Nielsen. Alle tre kan se tilbage på et langt og helhjertet virke for SSF. Bedst af alt, havde ingen af dem regnet med denne velfortjente hæder og glæden var derfor stor.

Valgene til bestyrelsen bragte en ny næstformand, idet Finn Egeris Petersen ikke ønskede at genopstille. Hans efterfølger blev Holger Delfs, som allerede forinden var blevet aktiv i distriktet af lyst, dog uden et reelt hverv. Margit Jansen blev genvalgt som kasserer og revisorerne Claudia Hiller og Anders Kring tog gerne imod et valg til endnu en "tørn". At finde delegerede til både bygeneralforsamlingen og landsmøde lykkedes ligeså. En aften med god stemning ebbede ud og medlemmerne tog glade hjem.

Håndboldhygge på Husumhus

Et par snese håndboldfans fik i søndags foyeren på Husumhus

tæt på kogeunktet, da de jubede over Danmarks 34-27-sejr

over Tyskland i håndbold-EM. Da det stod klart, at begge lande var i semifinalen, arrangerede det lokale SSF-distrikt spontant fælleskigning på stor-skærmen på Husumhus.

Det blev meldt ud, at der var åbent både til eftermiddagens kamp om bronce medaljerne og til aftenens finalekamp. Førstnævnte, der stod mellem Island og Kroatien, trak ikke så mange, men til finalen mellem Danmark og Tyskland var der tæt på fuldt hus.

Højskoledag og generalforsamling

Den 21. marts kl. 10:00-15:00 inviterer Den slesvigske Kvindeforening sine medlemmer til højskoledag og generalforsam-

ling. Arrangementet foregår på Jaruplund Højskole. På programmet står først et foredrag ved Cand.pæd. Annette Herbst. Hun tager i sit foredrag udgangspunkt i sit arbejde med formidling og håndværk ved Den Kongelige Samling på Koldinghus. Efter en lækker frokost afholdes generalforsamlingen. Afsluttende underholder Northern Gospel Lights. Tilmelding pga. maden er nødvendig. Til flamt@syfo.de, tlf. 0461 144 08 156 eller til din kredsformand. senest den 11. marts.

Dialogmøde om sund aldring

Den 26. februar inviterer SdU trænere, foreningsledere og bestyrelsesmedlemmer til et dialogmøde om "Sund aldring".

Udgangspunktet

Udgangspunktet for aftenen er spørgsmålet om, hvordan idræt og foreningslivet kan bidrage til et godt og aktivt liv. Befolkningen er i forandring og gennemsnitsalderen bliver højere og højere. Derfor er det vigtigt at skabe gode rammer for et langt, sundt og godt liv. Derfor vil der denne aften blive drøftet, hvordan den ældre aldersgruppe får mulighed for at være en aktiv del af foreningernes fællesskab

Dialogen

Der sættes fokus på, hvordan bevægelse, fællesskab og engagement i en forening kan spille en vigtig rolle i alderdommen. Hvordan kan flere seniorer blive del af foreningerne – både som deltagere og instruktører? Der lægges op til dialog, refleksion og erfaringsudveksling

på tværs af foreninger og roller – og til en fælles snak om muligheder, udfordringer og nye perspektiver i arbejdet med en voksende ældre befolkning i idrætten.

Tilmelding

Mødet holdes fra kl. 19:00-21:00 på Flensborghus (Norderstr. 76, 24939 Flensborg) og der bedes om tilmelding senest d. 19. februar.

Klik ind på linket eller scan QR-koden for tilmelding www.dgi.dk/arrangementer/202614959000.

”Den, der husker, gør modstand”

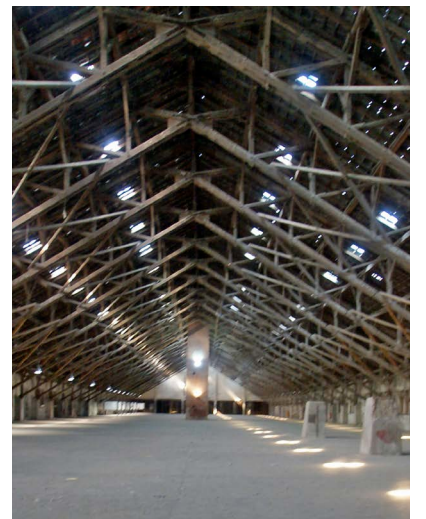
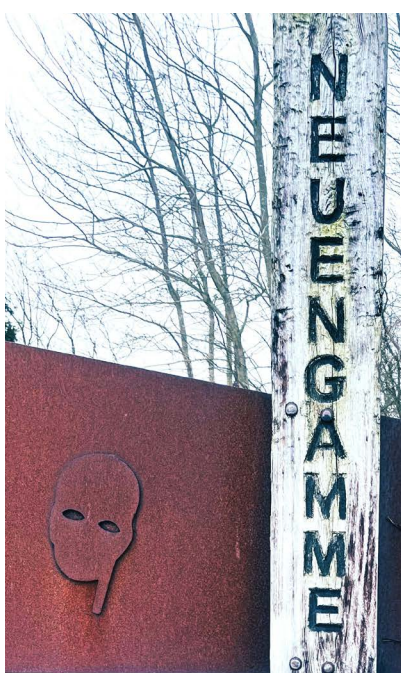
Af Jens Klastруп

På en bidende kold torsdag den 29. januar afholdt Arbejdsgruppe "Harrislee-Bahnhof" en mindehøjtidelighed ved mindesmærket hvor den daværende banegård i Harreslev lå. En højtidelighed i anledning af deportationen af cirka 1600 danske fanger fra Frøslevlejren. Her blev fangerne fra den 15. september 1944 lastet i kvægvogne og deporteret videre - overvejende til KZ Neuengamme. Jeg læste om denne højtidelighed i Ugeavisen Sydslesvig og da min far var en af de fanger, der blev sendt videre til Neuengamme fra Frøslev, følte jeg en trang og behov for at deltage. For at erindre og for at huske de lidelser som fangerne og min far i Neuengamme og andre koncentrationslejre blev udsat for, som ofre for Nationalsocialismens terror. En for mig meget vigtig, og viste det sig, også meget rørende begivenhed. Jeg var positivt overrasket over, at der på denne isende og blæsende vinterdag, var så stort fremmøde af mennesker for hvem dette arrangement betyder noget.

Der var taler ved repræsentanter fra den dansk-tyske arbejdsgruppe og Harreslev Kommune, der fokuserede på betydningen af banegården som deportationssted. Elever fra Zentralschule Harrislee og Duborg-Skolen deltog og fremførte selvskrivne digte, tekster og sange. De unge mennesker reciterede også udsagn så som: "At glemme de døde ville være det samme som at dræbe dem en anden gang." (Oversat fra Elie Wiesel: "Vergessen der Toten hieße, sie ein zweites Mal zu töten") "Den, der husker, gør modstand." (Oversat fra: "Wer erinnert, widersetzt sich") "De, der ikke kan huske fortiden, er dømt til at gentage den." — George Santayana, The Life of Reason. Lige netop disse citater ramte mig dybt. Det er, ikke mindst lige netop nu, i disse urolige tider, hvor mørke kræfter er på spil, så vigtigt, at vi ikke glemmer hvordan det kan udvikle sig. Min far talte aldrig om sit ophold i Neuengamme. For at overleve mentalt, tror jeg, at han begravde sine oplevelser

af rædslerne i koncentrationslejren, dybt nede i sit sind. Dog - Jeg spurgte ham om dette og han svarede: Hver morgen blev vi tvunget til at stå flere timer i al slags vejr på en stor eksercerplads. Kommandanten pegede på røgen fra krematoriet "Dette er den eneste vej ud herfra"! Ud over dette talte han aldrig om sit ophold dernede. På trods af alle disse trøstesløse erindringer, glædede det mig, at så mange unge havde arbejdet med og brugt tid på at beskæftige sig med denne uhyggelige historie. Det giver håb, at vi kollektivt - alle, unge som gamle, - ikke glemmer de frygtelige tider og de uhyrlige konsekvenser og det understreger vigtigheden af historisk bevidsthed for at undgå fremtidige katastrofer. Højtideligheden markerede den internationale Holocaust-minde dag og afsluttedes med en kransenedlæggelse ved mindesmærket. Min far blev hentet hjem til Danmark i en af Folke Bernadottes hvide busser i maj 1945.

Fotos: Jens Klastруп og Wikimedia Commons

PERSONLIGT